

บทบาทของสมาชิกรัฐสภาที่เป็นข้าราชการประจำ : ศึกษาเฉพาะกรณีสภาปฏิรูปการ
ปกครองแผ่นดิน

นายบรรลือ สุรินทศิริรัฐ

006841

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๒๘

I 11000602

THE ROLE OF GOVERNMENT OFFICIALS IN THE CAPACITY OF THE MEMBER OF
PARLIAMENT : A CASE STUDY OF THE NATIONAL ADMINISTRATIVE REFORMED ASSEMBLY

Mr. Bunlue Surinsirirat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทสมาชิกวุฒิสภาที่เป็นข้าราชการประจำ : ศึกษาเฉพาะ

กรณีสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

โดย

นายบรรลือ สุรินทร์ศิริรัฐ

แผนกวิชา

การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ

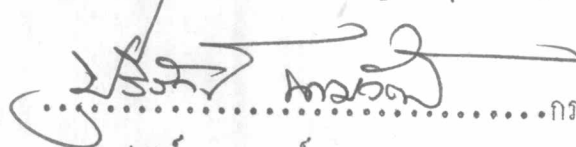
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ)

.....กรรมการ
(นายบุรีรักษ์ นามวัฒน์)
ผู้อำนวยการศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แม้ว่าจะประสบกับอุปสรรคในการหาข้อมูลแต่ก็พยายามให้สำเร็จตรงตามที่ได้ตั้งใจไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ ที่ได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คุณมูรีรักษ์ นามวัฒน์ ผู้อำนวยการศูนย์บริการเอกสาร และค้นคว้า สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ที่ได้กรุณาให้แนวความคิดเห็น การยืมหนังสือและเอกสารต่าง ๆ เป็นอย่างดี และอาจารย์ ดร.ชยันต์ สมุทวนิช ซึ่งก็ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณภาณุจนา พาหุสัจจะลักษณ์ คุณจิราพร สมิตธิอรถกร คุณอุษิ สุวรรณทัต ที่ได้ช่วยเหลือและตรวจทานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณธานินทร์ วิชียงกูร ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นแก่ผู้เขียน และท้ายที่สุดผู้เขียนขอขอบคุณในการให้ความช่วยเหลือเป็นธุระในการประสานงานเป็นอย่างดี คือคุณยุพดี ที่ยาพันธุ์

บรรลือ สุรินทร์ศิริรัฐ

๑๘ ก.ย. ๒๕๒๘

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๗
บทนำ	
บทบาทของสมาชิกรัฐสภาที่เป็นข้าราชการประจำ : ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกสภา-	
ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๑
สภาพปัญหา	๑
วัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษา	๒
สมมติฐานและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
วิธีดำเนินการศึกษาและการเสนอเรื่อง	๔
บทที่ ๑	
สภาพการณ์ทางการเมืองของไทย ก่อนเกิดการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๑๑
สภาพการณ์ทางการเมืองไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ถึงวันที่ ๑๔ ตุลาคม	
๒๕๑๒	๑๑
สภาพการณ์ทางการเมืองไทย หลังเหตุการณ์วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๒	๑๓
ความพยายามในการวางพื้นฐานประชาธิปไตย	๑๖
การตื่นตัวทางการเมืองภายหลังวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๒	๑๗
การแยกตัว เป็นฝัก เป็นฝ่ายทางอุดมการณ์	๑๘
ความพยายามของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง	๒๔
๒	
สภาพปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๓๑
คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๓๑
นโยบายของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๓๒
การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี	๓๔
คณะเจ้าหน้าที่ทำงานฝ่ายกฎหมาย	๓๕

	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๕	๓๖
	คณะรัฐมนตรี	๓๘
	คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี	๔๐
	สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๔๒
	ภูมิหลังของสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ๒๕๑๕	๔๓
๓	การใช้อำนาจทางการเมืองของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๖๓
	กลุ่มการเมืองและกลุ่มอิทธิพลที่มีส่วนสนับสนุนคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๖๔
	ข้อกำหนดในกฎหมายรัฐธรรมนูญ	๗๓
	จำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๗๗
	สัดส่วนของสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๗๗
	บุคคลที่ไต่รับแต่งตั้ง เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๗๘
๔	บทบาทของข้าราชการที่เป็นสมาชิกสภาปฏิรูป	๘๒
	บทบาทในการควบคุมรัฐบาลโดยการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในการแถลง นโยบายบริหารราชการแผ่นดิน	๘๓
	บทบาทในการควบคุมรัฐบาลโดยการเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่ลงมติ	๘๕
	บทบาทในการควบคุมรัฐบาลโดยการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี เป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ	๘๖
	บทบาทในการควบคุมรัฐบาลโดยการตั้งกระทู้ถาม	๘๗
	บทบาทในการควบคุมรัฐบาลโดยการอนุมัติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี	๑๑๒
	ความสำคัญของคณะกรรมการประจำรัฐสภา	๑๓๔
	อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำรัฐสภา	๑๓๔
๕	บทสรุป	๑๔๑
	บรรณานุกรม	๑๔๖
	ภาคผนวก ๑ รายชื่อสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๕๑๕	๑๔๘

๒	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑	๑๕๖
๓	แถลงการณ์ของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๑๖๔
๔	คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน	๑๗๒
	ประวัติการศึกษา	๒๘๕

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑๑. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามเพศ.....	๔๔
๑๒. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามอายุ	๔๕
๑๓. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามระดับการศึกษา	๔๖
๑๔. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามระดับการศึกษา (เฉพาะสมาชิกที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยทหาร - ตำรวจ)	๔๘
๑๕. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามระดับศึในกองทัพ.....	๔๙
๑๖. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามระดับศึในกองทัพเรือ.....	๕๐
๑๗. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามระดับศึในกองทัพอากาศ... ..	๕๑
๑๘. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามระดับศึในกรมตำรวจ.....	๕๒
๑๙. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามกลุ่มอาชีพ.....	๕๓
๑๑๐. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจำแนกตามประสบการณ์ทางการเมือง..	๕๖
๑๑๑. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินที่เป็นข้าราชการประจำและมีได้ เป็น ข้าราชการประจำ	๕๘
๑๑๒. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินที่เป็นข้าราชการประจำและข้าราชการ บ้านนาญ	๖๐
๑๑๓. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินเฉพาะข้าราชการแยกตามสังกัด.....	๖๑
๑๑๔. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินเฉพาะข้าราชการสังกัดส่วนกลาง โดย จำแนกตามสังกัด	๖๒
๑๑๕. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินเฉพาะกระทรวงกลาโหมจำแนกตาม เหล่าทัพ	๖๓
๑๑๖. แสดงจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินที่ต่งกระทรวงตาม.....	๖๐
๑๑๗. แสดงการจำแนกประเภทกระทรวงที่ต่งตาม	๖๐
๑๑๘. แสดงการจำแนกประเภทกระทรวงที่ต่งและกระทรวงที่ถูกระงับ	๖๑

๑๙. แสดงจำนวนสมาชิกที่ตั้งกระฎุมภ์ ๙๒

๒๐. แสดงการจำแนกลักษณะกระฎุมภ์ของสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ๒๕๑๙ ๙๕

๒๑. แสดงจำนวนกระฎุมภ์กับภูมิหลังทางค่านเพศ ๙๗

๒๒. แสดงจำนวนกระฎุมภ์กับอายุ ๙๘

๒๓. แสดงจำนวนกระฎุมภ์กับภูมิหลังทางค่านระดับการศึกษา ๑๐๑

๒๔. แสดงจำนวนกระฎุมภ์กับภูมิหลังทางค่านประสบการณ์ทางการเมือง ๑๐๓

๒๕. แสดงจำนวนกระฎุมภ์กับภูมิหลังทางค่านอาชีพ ๑๐๖

๒๖. แสดงประเภทสมาชิกที่ตั้งกระฎุมภ์ ๑๐๙

๒๗. แสดงจำนวนร่างพระราชบัญญัติที่เสนอเข้าสู่สภา ๑๑๕

๒๘. แสดงรายละเอียดกร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี, สมาชิกสภาปฏิรูปและสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ๑๑๖

๒๙. แสดงร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภาปฏิรูปเสนอ ๑๑๗

๓๐. แสดงประเภทและลักษณะของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน. ๑๒๐

๓๑. แสดงจำนวนร่างพระราชบัญญัติที่สภาฯ ส่งมอบให้คณะกรรมการพิจารณาประเภทต่าง ๆ
พิจารณาในชั้นแปรญัตติ ๑๓๙

๓๒. แสดงจำนวนและประเภทของร่างพระราชบัญญัติที่สภาปฏิรูปการปกครองส่งให้กรรมาธิการพิจารณา ๑๓๙